ISSN 2078-6794. Вісник Львівського університету. Серія мист-во. 2026. Вип. 28. С. 13–23
Visnyk of the Lviv University. Series Art Studies. Issue 28. P. 13–23

М У З И Ч Н Е М И С Т Е Ц Т В О

УДК 78.072:929:325.15(=161.2)(73)
DOI: http://dx.doi.org/10.30970/vas.28.2026.13-23

НАУКОВІ ВІЗІЇ І ЧИН ГОЛОВИ МУЗИКОЛОГІЧНОЇ КОМІСІЇ НТШ У США ІГОРА СОНЕВИЦЬКОГО (НА ВІДЗНАЧЕННЯ 100-РІЧЧЯ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ)

Ганна КАРАСЬ

ORCID: https://orcid.org/0000-0003-1440-7461
Карпатський національний університет імені Василя Стефаника,
кафедра методики музичного виховання та диригування,
вул. Шевченка, 57, Івано-Франківськ, Україна, 76018
e-mail: hanna.karas@cnu.edu.ua

Висвітлено наукову діяльність композитора, піаніста, диригента, музикознавця, педагога і музично-громадського діяча Ігора Соневицького (1926–2006) із США та його роль у розбудові наукових інституцій діаспори, зокрема Української вільної академії наук (УВАН) та Наукового товариства імені Шевченка (НТШ) у США. Це є *головною метою дослідження*. Становлення І. Соневицького як науковця розглянуто на прикладі захисту ним дисертації "Артем Ведель та його музична спадщина" на здобуття ступеня доктора філософії в Українському вільному університеті (УВУ) у Мюнхені. Монографія про А. Веделя, яку було видано на основі цієї дисертації, розпочала низку досліджень вченого з музичної біографістики, продовжилась працями про композитора і піаніста Нестора Нижанківського, співака Мирослава Скалу-Старицького, укладанням словника про українських композиторів англійською мовою. Як музичний критик та публіцист І. Соневицький постійно виступав зі статтями на актуальні теми на сторінках преси. Як дійсний член НТШ та голова його музикологічної комісії учений виступав з науковими доповідями в УВАН, НТШ, Українському музичному інституті у Нью-Йорку, в Літературно-мистецькому клубі, для студентів папської семінарії у Римі читав лекції з історії української церковної музики. Велику працю зробив І. Соневицький як редактор таких важливих видань, як "Історія української музики" М. Грінченка, "Пропам'ятна книга Українського музичного інституту в Америці з нагоди десятиліття його існування, 1951–1962", видань музичних творів Романа Купчинського "Ми йдемо в бій" (1977), Івана Недільського (1982), духовних творів А. Веделя (1985). Виконуючи запис мелодій і слів пісень Р. Купчинського, упорядковуючи хорові твори І. Недільського та видаючи їх, І. Соневицький зберіг ці пам'ятки української музичної культури для прийдешніх поколінь, адже вони мають велике джерелознавче значення для вивчення цього пласту музичної творчості. Як музичний кореспондент "Голосу Америки" та інформаційного агентства США USIA він надсилав інформацію про українських

© Карась Ганна, 2026

музикантів та музичне життя. *Методологія.* У процесі дослідження використано джерелознавчий, історичний та культурологічний методи дослідження. *Наукова новизна*. Завдяки проведеному дослідженню з'ясовано основні напрями наукового пошуку та науково-організаційної діяльності І. Соневицького.

Ключові слова: музикологічна комісія, Наукове товариство імені Шевченка, США, музикознавець Ігор Соневицький, історія української музичної культури й освіти.

Постановка проблеми. Постать композитора, піаніста, диригента, музикознавця, педагога і музично-громадського діяча Ігора Соневицького (1926–2006) із США є настільки багатогранною, що кожен вид творчої діяльності митця заслуговує на більшу увагу та дослідження. Оскільки наукову діяльність ученого висвітлено недостатньо повно, актуальним є її подальше дослідження.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Висвітлення життєтворчості митця зроблено у ґрунтовному монографічному дослідженні Стефанії Павлишин, над яким учена працювала тривалий час і вдосконалювала його [17; 18], у нашій монографії та статтях [6; 7; 8], статтях С. Павлишин [16], Л. Кияновської [9], М. Скорика [20], М. Жишкович та Р. Калин [5], Ю. Островського [15], І. Шеремети [28], бакалаврській роботі Е. Корнізовської [10]. Щодо наукової діяльності І. Соневицького, то про неї оглядово пише С. Павлишин [18], згадують Ю. Ясіновський [29] та О. Гнатишин [2]. Джерельною базою дослідження слугували матеріали архіву митця в Українському католицькому університеті [1], рецензії О. Оглобліна на видання І. Соневицького [15], спогади про нього [27].

Метою нашої розвідки є огляд наукової діяльності І. Соневицького та його ролі у розбудові наукових інституцій діаспори, зокрема Української вільної академії наук (УВАН) та Наукового товариства імені Шевченка (НТШ) у США.

Виклад основного матеріалу. Становлення І. Соневицького як науковця відбувається під час захисту ним дисертації "Артем Ведель та його музична спадщина" на здобуття ступеня доктора філософії в Українському вільному університеті (УВУ) у Мюнхені 12 жовтня 1961 р., що засвідчено у виданні цієї інституції [31, с. 229]. Тут також зазначено, що його науковим керівником був професор, доктор Олександр Оглоблін. Під час роботи в архіві УВУ ми не виявили цієї роботи, однак відомо, що згодом, у 1966 р., на її основі було надруковано монографію під титулом музикологічної секції УАВН у США, хоча було видано за власний кошт автора [21].

Вступне слово до монографії автор розпочинає з констатації невтішного стану дослідження історії української музики в радянській Україні, коли комуністичний диктат зумовлював музикознавців замовчувати очевидні речі. Цікаво, що першим автором, про якого пише І. Соневицький у цьому контексті, була Стефанія Павлишин, яка через три десятиліття стане його біографом. Дослідження про українських композиторів М. Березовського, Д. Бортнянського та А. Веделя впродовж століть перебувало в руслі російської культурної колонізації, тому молодий науковець прислухався до поради

професора, доктора О. Оглобліна провести дослідження, яке виходило за межі ідеологічних обмежень. Автор пише у передмові: “Наша праця має завдання заповнити цю жалюгідну прогалину в історії нашої музики, даючи по змозі якнайповніший нарис життєпису Артема Веделя та огляд його музичної спадщини в історичному аспекті, залишаючи поки що на боці музикологічне опрацювання його творчости” [21, с. 10–11]. Протягом десяти років дослідник, не маючи можливості працювати на рідних землях, опрацьовував матеріали в публічних бібліотеках Північної Америки та Європи, приватних книгозбірнях, збирав нотний матеріал із колекцій О. Кошиця (Вінніпеґ, Канада), П. Россіневич-Щуровської (Прага, Чехословаччина), А. Гнатишина (Відень, Австрія) та ін. На основі глибокого порівняльного аналізу багатьох джерел (російських, українських, зарубіжних), від XVIII ст. і до сучасності, він скрупульозно досліджує рід Веделя, реконструює його хронологію життєпису, представляє історію музичної спадщини, тематику концертів. Вперше зреконструйований І. Соневицьким список спадщини композитора [21, с. 159–160] показав її багатство – два двохорні, двадцять один чотириголосий концерт, Літургію, Всеношну та значну кількість богослужбових частин та інших релігійних творів.

Праця І. Соневицького була першим науковим дослідженням про А. Веделя. О. Оглоблін як історик, що цікавився тією добою, у рецензії на монографію визнав, що “…автор монографії, музиколог з фаху, в свойому підході до теми, а головне – в свойому розумінні епохи, її ідей та її діячів виявив себе правдивим істориком. Вправний в аналізі й синтезі історичних явищ, він досконало володіє історичною методою критики та інтерпретації джерел. Він перший зробив критичну аналізу всіх, як дотепер відомих, так і знайдених ним матеріялів про Веделя. Завдяки його справді філігранній роботі, біографія Веделя, в якій досі було чимало неясного, а то й просто легендарного, відтепер поставлена на міцний науковий ґрунт” [14, с. 158]. Учений зазначає, що І. Соневицький в умовах еміграції виконав “…просто героїчний труд над складними проблемами біографії й творчости Веделя й дав наукову монографію, що становить вельми цінний вклад в українську історичну науку” [14, с. 161].

Монографія про А. Веделя розпочала низку досліджень ученого з музичної біографістики, продовжених працями про композитора і піаніста Н. Нижанківського, співака М. Скалу-Старицького. Фактично, І. Соневицький одним із перших досліджує композиторську спадщину Нестора Нижанківського (1893–1940) [23]. Повна збірка композиторських рукописів пропала у Празі під час Другої світової війни, і впродовж двадцяти років І. Соневицький реконструював доробок Н. Нижанківського шляхом вивчення інформації В. Барвінського, періодики, спогадів З. Лиська, листування з дружиною композитора Меланією, з діячами музичної культури діаспори, які знали Н. Нижанківського або володіли певними матеріалами. Завдяки багаторічним пошукам вдалося віднайти понад 80 відсотків творів композитора, надісланих діячами музичної культури з різних країн світу. І. Соневицький не тільки подає короткі анотації до творів Н. Нижанківського, а й досліджує історію їх створення і виконання, рецензує.

Із відомим оперним співаком Мирославом Скала-Старицьким (1909–1969) І. Соневицького поєднували не тільки тісні родинні зв'язки, а й творча співпраця. В еміграції вони зустрілися спершу в таборах для переміщених осіб у Мюнхені у 1950 р., а згодом у США – під час гастролей співака у 1955 р. І. Соневицький був його акомпаніатором [12, с. 85, 103]. Ця співпраця повторилася й під час гастролей Канадою і США у 1957 р. [12, с. 88]. Вшановуючи пам'ять про співака, І. Соневицький не тільки впорядковує і редагує його автобіографічні нариси, а й виконує хронологічний реєстр його оперних та концертних виступів за тридцять років (1939–1969) із поданням програми цих виступів та рецензій на них [12, с. 62–95]. До цього видання, що побачило світ у Львові, був причетний директор Львівської філармонії, відповідальний секретар Львівської організації Спілки композиторів України Володимир Сивохіп як видавничий редактор [27, с. 57]. За його допомогою та безпосередньою участю було надруковано словник про українських композиторів англійською мовою, упорядкований І. Соневицьким та його дружиною Наталією Палідвор-Соневицькою [30]. Як згадує В. Сивохіп, "…між ними кілька років відбувалося майже щоденне ділове листування, а при зустрічах у Львові – активні дискусії та обмін думками щодо принципів упорядкування та систематизації зібраного матеріалу, складання бібліографічних покажчиків… " і цей словник "…є першою, найбільш повною публікацією англійською мовою про українських композиторів від найдавніших часів до сучасності. Зібраний надзвичайно об'ємний матеріал має важливу історичну та практичну вартість, оскільки значна частина матеріалів про українських композиторів, систематизованих за енциклопедичним принципом, є малодоступною в інших аналогічних виданнях" [27, с. 56–57]. Словник Соневицьких "…розширив доступ до унікальних відомостей, адже подавав відомості про українських композиторів (XVII–XX ст.) як на материковій Україні, так і за її межами, вводив у науковий обіг закордонні джерела, невідомі в Україні факти із життя і творчості композиторів діаспори" [6, с. 172].

Як музичний критик та публіцист І. Соневицький постійно (починаючи із 1948 р. і до останніх днів життя) виступав зі статтями на актуальні теми на сторінках преси. Він друкувався переважно в газетах "Свобода" (від 1951 р. до останніх своїх днів), "Америка", "Ukrainian Weekly", а також журналах "Бандура", "Вісті" та ін. Їхній перелік (а це понад сто позицій), зроблений С. Павлишин [18, с. 104–108], демонструє різножанровість музикознавця. Серед них – рецензії на концерти (композитора В. Грудина; скрипалів Р. Придаткевича, В. Цісика, О. Тарнавської, Я. Мигасюка; піаністів Д. Каранович-Гординської, В. Кіпи, М. Цісик, Ю. Осінчук; співаків М. Скала-Старицького, Ю. Богачевського, М. Мінського; хорів та оркестрів), оперні вистави, творчі портрети (Дж. Верді, Д. Бортнянського, М. Леонтовича, Н. Нижанківського, В. Грудина), некрологи (про Р. Савицького, Б. Пюрка, М. Фоменка). І. Соневицький порушував у них найцікавіші та найболючіші питання української культури минулого та сучасності. Як музичний кореспондент "Голосу Америки" він надсилав упродовж восьми років щонайменше два репортажі на тиждень про музичне життя у США [1], у 70-х

роках XX ст. співпрацював з інформаційним агентством США USIA, до якого теж надсилав інформацію про українських музикантів. У творчому портреті, присвяченому М. Леонтовичу, науковець зазначав блискуче опанування композитором хорової фактури; впровадження звукового кольору і так званої вокальної інструментації; органічне поєднання засобів класичної поліфонії з особливостями народного гуртового співу; створення куплетно-варіаційної структури; виявлення основного інтонаційного зерна, що провадить до наскрізного розвитку; прекрасне розкриття поетично-емоційного змісту пісні; безкрайній талант і геніальну простоту: "Леонтович зумів пірнути в глибини душі народньої пісні і, перетворивши їх у горнилі мистецького «я», показати світові в самобутній формі мистецьких зразків непроминальних вартостей" [22, с. 24].

Музикознавець виступає із принциповою аргументованою рецензією на нариси з української музики А. Рудницького [25], вказуючи на неточності, викривлення автором інформації, недостатню його обізнаність з тими чи іншими аспектами музичного життя, зокрема замовчування діяльності Музикологічної комісії НТШ у Львові. Коли Зиновій Лисько (1895–1969) укладав у 1964–1994 рр. десятитомний корпус "Українських народних мелодій", що є однією з найвагоміших праць українського етномузикознавства та, головно, одним із найбільших збірників у світовій літературі такого виду, що була видана за межами України (Нью-Йорк), то І. Соневицький входив до складу ділового комітету з його видання, написав рецензію і закликав українську громаду підтримати видання [26], був його жертводавцем упродовж років. Велику працю зробив І. Соневицький як редактор таких важливих видань, як "Історія української музики" М. Грінченка [3], "Пропам'ятна книга Українського музичного інституту в Америці з нагоди десятиліття його існування, 1951–1962" [19], видань музичних творів Р. Купчинського [11], І. Недільського [13], духовних творів А. Веделя [4]. Виконуючи запис мелодій і слів пісень Р. Купчинського, публікуючи хорові твори І. Недільського та видаючи їх, І. Соневицький зберіг ці пам'ятки української музичної культури для прийдешніх поколінь, оскільки вони мають велике джерелознавче значення для вивчення цього мистецького пласту.

УВАН було засновано в місті Авґсбурзі (Німеччина) у 1945 р. При УВАН у США у 60-х роках минулого століття діяла музикологічна секція, яку очолював З. Лисько, пізніше – І. Соневицький, який часто виступав в УВАН з науковими доповідями, зокрема: "Сильветка Н. Нижанківського на фоні західно-української музики" (25.10.1953), "Беркширський музичний фестиваль" (28.10.1956), "Музична освіта Артема Веделя" (29.05.1960), "Життєва трагедія Артема Веделя" (15.04.1962), "Доля Веделевої спадщини" (31.03.1963), "Зіновій Лисько – дослідник української народної музики" (21.01.1970), "Мирослав Скала-Старицький" (28.02.1971), "50-річчя Миколи Леонтовича" (12.12.1971).

У 1947 р. у Мюнхені відновлено НТШ, згодом перенесене до Сарселя (Франція). Музикознавчу комісію при НТШ у США очолював І. Соневицький як дійсний член цієї інституції. На засіданнях товариства вчений виступав із доповідями: "Тарас Шевченко і музика" (16.07.1977), "Віддзеркалення

особистости та світогляду Веделя в його концертах" (10.12.1988), "Золота доба української церковної музики" (09.02.1992). Наукові доповіді музикознавців були однією з форм донесення їхніх здобутків до наукового загалу діаспори. На ювілейному науковому конгресі НТШ у США "Українська наука в діаспорі після 1945 р.", присвяченому 115-літтю заснування НТШ у Львові та 40-літтю відновлення його в еміграції (історико-філософська секція), член НТШ І. Соневицький виступив із доповіддю "Музикознавча і композиторська праця З. Лиська" (04.12.1988). 10 грудня того ж року вчений виступає з доповіддю "Історія музичної спадщини Артема Веделя" в циклі доповідей НТШ у США.

Соневицький І. був серед засновників, викладачів та директором (1959–1961) Українського музичного інституту Америки у Нью-Йорку (УМІА). Крім педагогічної та творчої роботи, він розвивав тут видавничу діяльність, зокрема щодо перевидання "Історії української музики" М. Грінченка [3] та видання "Пропам'ятної книги УМІ в Америці" [19]. Дбаючи про наукову діяльність в УМІ, І. Соневицький виголосив для викладачів та студентів доповіді: "Про сонату" (1954), "Скарбниця української народної пісні (про кодекс «Українські народні мелодії» З. Лиська)" (1962), "А. Кос-Анатольський" (1965).

Відомо, що музикознавець виступав з доповідями в Літературно-мистецькому клубі у Нью-Йорку: "Українська народна пісня в опрацюванні М. Лисенка" (29.03.1953), "В. А. Моцарт" (1956), на вшанування 35-річчя смерті К. Стеценка читав доповідь у Народному домі Нью-Йорка для хористів "Думки" (1957), а також у Філадельфії – "Духовні концерти А. Веделя" (02.10.1987). Для студентів папської семінарії у Римі І. Соневицький читав лекції з історії української церковної музики, спеціально прилітаючи з Америки [1], представляючи Український католицький університет (США), із доповіддю "Духовні концерти А. Веделя" він виступав на конференціях в УКУ у Філадельфії (1987) та в Іллінойському університеті (1988).

Соневицький І. як композитор та музикознавець мав визнання не тільки в середовищі діаспори, оскільки був членом Американської спілки композиторів, авторів і видавців, Американського музикознавчого товариства. Із проголошенням незалежності України він лине на рідну землю, де в 1993 р. читає лекції з історії української церковної музики у Вищому музичному інституті ім. М. Лисенка у Львові (нині – Львівська національна музична академія ім. М. Лисенка), у Дрогобицькому державному педінституті ім. І. Франка. Авторські концерти композитора з нагоди 70-річчя з дня народження відбулися у Львові, Дрогобичі, Чорткові, твори композитора звучали під час Міжнародних фестивалів сучасної музики в Києві. Тут видано збірку його солоспівів, оперу "Зоря" і фортепіанний концерт, у Львові – хорові твори, фортепіанні п'єси, словник українських композиторів, у 1995 р. поставлено оперу "Зоря", було виконано його Концерт для фортепіано з оркестром. Музика І. Соневицького стає репертуарною в Україні. Музикознавча комісія НТШ у Львові друкує працю музикознавця про Н. Нижанківського [24]. Передання архіву митця до УВУ стала важливим джерелом для подальших досліджень [1].

Висновки. Незважаючи на складні еміграційні умови (територіальна розпорошеність науковців країнами світу, постійна міграція, відсутність

належної матеріальної бази та фінансування, українських державних академічних установ – наукових та навчальних закладів, бібліотек, музеїв, архівів), І. Соневицький як музикознавець наполегливо працював над розвитком української науки. З'ясовано, що основними напрямами його наукового пошуку були: історія української музичної культури й освіти; історія церковної музики; біографістика; укладання енциклопедичного словника українських композиторів. Основними напрямами науково-організаційної діяльності І. Соневицького були: співпраця із журналами, газетами, участь у міжнародних наукових конференціях, конгресах, виступи з доповідями, сприяння розвитку наукових осередків у закладах вищої освіти світу; рецензування монографій та наукових видань; забезпечення діяльності НТШ у США.

Список використаної літератури та джерел

1. Архів Соневицького. Інститут церковної музики УКУ. URL: https://icm.ucu.edu.ua/arhivy/sonevytskogo/.

2. Гнатишин О. Музикознавча комісія наукового товариства ім. Шевченка: події, люди, здобутки: історичний нарис / наук. ред., д-р мистецтвознавства проф. О. Козаренко. Львів : НТШ ; Растр-7, 2023. 114 с.

3. Грінченко М. Історія української музики. Друге незмінене видання. Нью-Йорк : Вид. УМІ в Нью-Йорку, 1961. 192 с.

4. Духовні твори Артемія Лукіяновича Веделя / ред. І. Соневицький. Нью-Йорк, 1985.

5. Жишкович М., Калин Р. Архетип кохання у солоспівах композитора діаспори Ігоря Соневицького. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв.* 2019. № 2. С. 375–378.

6. Карась Г. Внесок музикознавців у розбудову Наукового товариства імені Шевченка в діаспорі. *Modern culture studies and art history: an experience of Ukraine and EU :* collective monograph. Wloclawek ; Poland ; Riga : Izdevniecība "Baltija Publishing", 2020. С. 163–186. DOI: https://doi.org/10.30525/978-9934-588-72-3.10.

7. Карась Г. Музична культура української діаспори у світовому часопросторі XX ст. : монографія. Івано-Франківськ : Тіповіт, 2012. 1164 с.

8. Карась Г. Семіосфера націокультурного простору Гантера. *Вісник Київ. нац. ун-ту культури і мистецтв. Серія : Музичне мистецтво*. Київ : КНУКім, 2020. Т. 3, № 1. С. 8–17. DOI: https://doi.org/10.31866/2616-7581.3.1.2020.204334

9. Кияновська Л. Наш гість – маестро Соневицький. *Музика*. 1996. № 3. С. 4–5.

10. Корнізовська Е. Д. Жіночі образи у опері "Зоря" Ігоря Соневицького: бакалаврська робота. Львів. нац. муз. акад. ім. М. В. Лисенка. Львів, 2024. 30 с.

11. Ми йдемо в бій: повний зб. пісень Р. Купчинського / запис, упоряд., авт. вступ. ст. і прим. І. Соневицький. Нью-Йорк, 1977. 144 с.

12. Скала-Старицький М. (Miro Skala). Перший тенор Королівської Опери "Ля Моне" в Брюсселі (автобіографічні нариси) / ред., упоряд. І. Соневицький. Львів, 2000. 104 с.

13. Неділський І. Вибрані твори для мішаного хору a cappella / за ред. І. Соневицького. Нью-Йорк : Українська музична фундація, 1982. 98 с.

14. Оглоблин О. [Рецензія на:] Соневицький І. Артем Ведель і його музична спадщина. Нью-Йорк, 1966. 177 с. + 2 ненум. с. *Український історик*. 1968. № 1–4 (17–20). С. 157–161.

15. Островський Ю. Культурно-мистецька діяльність Ігоря Соневицького 1950–1960-х років (на основі архівних матеріалів). *Українська музика.* 2019. Ч. 1 (31). С. 78–85.

16. Павлишин С. Знайомство зблизька [І. Соневицький]. *Музика.* 1992. № 5. С. 26–27.

17. Павлишин С. Ігор Соневицький. Львів : Львівська спілка композиторів, 1995. 100 с.

18. Павлишин С. Ігор Соневицький [2-е вид., розшир. і доповн.]. Львів : БаК, 2005. 120 с.

19. Пропам'ятна книга Українського Музичного Інституту в Америці з нагоди десятиліття його існування, 1952–62 / ред. І. Соневицький. Нью-Йорк : УМІ, 1963. 77 с.

20. Скорик М. Слово про композитора. *Соневицький І. Солоспіви для голосу в супроводі фортепіано*. Київ : Музична Україна, 1993. С. 5–6.

21. Соневицький І. Артем Ведель і його музична спадщина. Нью-Йорк, ротапринт, 1966. 179 с. [УАВН у США. Музикологічна секція].

22. Соневицький І. Великий український композитор. *Вісник ООЧСУ*. Ч. 1(274). 1972. Передрук: Микола Леонтович : зб. на пошану великого українського композитора / упоряд. С. Вожаківський. Нью-Йорк, 1982. С. 20–26.

23. Соневицький І. Композиторська спадщина Нестора Нижанківського. Рим : Вид. "Богословія", 1973. Ч. 45. 39 с.

24. Соневицький І. Композиторська спадщина Нестора Нижанківського. *Записки товариства імені Шевченка. Т. CCXXVI : Праці Музикознавчої комісії* / ред. О. Купчинський, Ю. Ясиновський. Львів, 1993. С. 334–352.

25. Соневицький І. Музикознавство в "Українській музиці" А. Рудницького. *Проблеми музичної історіографії*: статті та рецензії Д. Гординської-Каранович, І. Ковалева, З. Лиська, І. Соневицького з приводу появи книжки А. Рудницького "Українська музика". Нью-Йорк, 1965. С. 38–49.

26. Соневицький І. Наша дума, наша пісня… *Свобода.* 1963. 18 січня. Ч. 11. С. 3.

27. Тиха музики молитва: спогади про Ігоря Соневицького / відп. ред. С. Павлишин. Львів, 2010. 168 с.

28. Шеремета І. Музична символіка Ігоря Соневицького в солоспівах богородичної тематики із циклу "Canti spirituali". *Студії мистецтвознавчі*. 2015. Вип. 1. С. 31–41.

29. Ясіновський Ю. До історії музикознавчої комісії НТШ. *150 років на службі української науки та культури. Гуманітарні науки.* Львів : Наукове товариство ім. Шевченка ; Дослідно-вид. центр НТШ, 2023. С. 659–681.

30. Sonevytskyi I., Palidvor-Sonevyts'ka N. Dictionary of Ukrainian Composers. Lviv : Union of Ukrainian Composers, 1997. 336 p.

31. Universitas Libera Ucrainensis: 1921–2006 / hrsg. M. Szafowal und R. Yaremko. Munchen : Ukrainische Freie Universitat, 2006. 521 c. (Reihe : Varia Bd. 52).

References

1. Arkhiv Sonevyts'koho. Instytut tserkovnoi muzyky UKU [Sonevytskyi Archive. Institute of Church Music, UCU]. Retrieved from https://icm.ucu.edu.ua/arhivy/sonevytskogo/ [in Ukrainian].

2. Hnatyshyn, O. (2023). Muzykoznavcha komisiia Naukovoho tovarystva im. Shevchenka: podii, liudy, zdobutky: istorychnyi narys [Musicological Commission of the Shevchenko Scientific Society: events, people, achievements: historical sketch] / nauk. red., d-r mystetstvoznavstva prof. O. Kozarenko. Lviv : NTSh, Rastr-7, 114 [in Ukrainian].

3. Hrinchenko, M. (1961). Istoriia ukrainskoi muzyky [History of Ukrainian music]. Druhe nezminene vydannia : Niu-York, 192 [in Ukrainian].

4. Dukhovni tvory Artemiia Lukiianovycha Vedelia [Spiritual works of Artemiy Lukiyanovich Vedel]. (1985) / red. I. Sonevyts'kyi. Niu-York [in Ukrainian].

5. Zhyshkovych, M., Kalyn, R. (2019). Arkhetyp kokhannia u solospivakh kompozytora diaspory Ihoria Sonevytskoho [The Archetype of Love in the Solo Songs of Diaspora Composer Igor Sonevytsky]. *Visnyk Natsionalnoi akademii kerivnykh kadriv kultury i mystetstv*, 2, 375–378 [in Ukrainian].

6. Karas', H. (2020). Vnesok muzykoznavtsiv u rozbudovu Naukovoho tovarystva imeni Shevchenka v diaspori [The contribution of musicologists to the development of the Shevchenko Scientific Society in the diaspora]. *Modern culture studies and art history: an experience of Ukraine and EU :* collective monograph. Wloclawek ; Poland ; Riga : Izdevniecība "Baltija Publishing", 163–186. https://doi.org/10.30525/978-9934-588-72-3.10 [in Ukrainian].

7. Karas', H. (2012). Muzychna kultura ukrainskoi diaspory u svitovomu chasoprostori XX stolittia [The musical culture of the Ukrainian diaspora in the world time span of the 20th century]. Ivano-Frankivsk : Tipovit [in Ukrainian].

8. Karas', H. (2020). Semiosfera natsiokulturnoho prostoru Hantera [Hunter's semiosphere of national-cultural space]. *Visnyk Kyivskoho natsionalnoho universytetu kultury i mystetstv. Seriia : Muzychne mystetstvo*. Kyiv : KNUKim, 3, 1, 8–17. https://doi.org/10.31866/2616-7581.3.1.2020.204334 [in Ukrainian].

9. Kyianovska, L. (1996). Nash hist – maestro Sonevytskyi [Our guest is Maestro Sonevytsky]. *Muzyka*, 3, 4–5 [in Ukrainian].

10. Kornizovska, E. D. (2024). Zhinochi obrazy u operi "Zoria" Ihora Sonevyts'koho [Female characters in the opera "Dawn" by Igor Sonevytsky] : bakalavrska robota. Lvivska natsionalna muzychna akademiia imeni M. V. Lysenka. Lviv [in Ukrainian].

11. My ydemo v bii [We are going to battle] (1977): povnyi zbirnyk pisen R. Kupchynskoho / zapys, uporiad., avt. vstup. st. i prym. I. Sonevytskyi. Niu-York : Chervona kalyna [in Ukrainian].

12. Myroslav Skala-Staryts'kyi (Miro Skala). Pershyi tenor Korolivskoi Opery "Lia Mone" v Briusseli (avtobiohrafichni narysy) [Miroslav Skala-Starytsky (Miro Skala). First tenor of the Royal Opera "La Monnaie" in Brussels (autobiographical essays)] (2000) / red., uporiad. I. Sonevyts'kyi. Lviv [in Ukrainian].

13. Nedil'skyi, I. (1982). Vybrani tvory dlia mishanoho khoru a cappella [Selected works for mixed choir a cappella] / za red. I. Sonevyts'koho. Niu-York : Ukrainska muzychna fundatsiia, 98 [in Ukrainian].

14. Ohloblyn, O. (1968). [Review of:] Sonevyts'kyi, I. Artem Vedel' i yoho muzychna spadshchyna [Artem Vedel' and his musical legacy]. Niu-York, 1966. 177 p. + 2 unnumbered p. *Ukrainskyi istoryk*, 1–4 (17–20), 157–161 [in Ukrainian].

15. Ostrovs'kyi, Yu. (2019). Kulturno-mystetska diialnist Ihoria Sonevytskoho 1950–1960-kh rokiv (na osnovi arkhivnykh materialiv) [Cultural and artistic activities of Igor Sonevytskyi in the 1950s–1960s (based on archival materials)]. *Ukrainska muzyka*, 1 (31), 78–85 [in Ukrainian].

16. Pavlyshyn, S. (1992). Znaiomstvo zblyzka [Getting to know each other up close] [I. Sonevyts'kyi]. *Muzyka*, 5, 26–27 [in Ukrainian].

17. Pavlyshyn, S. (2005). *Ihor Sonevytskyi*. 2-e vyd., rozshyr. i dopovn. Lviv : BaK [in Ukrainian].

18. Pavlyshyn, S. (2005). Ihor Sonevytskyi [Igor Sonevyts'kyi]. 2-e vyd., rozshyr. i dopovn. Lviv [in Ukrainian].

19. Propamiatna knyha Ukrainskoho Muzychnoho Instytutu v Amerytsi z nahody desiatylittia yoho isnuvannia, 1952–62 [Commemorative book of the Ukrainian Music Institute in America on the occasion of its tenth anniversary, 1952–62] (1963) / red. I. Sonevytskyi. Niu-York : UMI [in Ukrainian].

20. Skoryk, M. (1993). Slovo pro kompozytora [A word about the composer]. *Sonevytskyi I. Solospivy dlia holosu v suprovodi fortepiano*. Kyiv : Muzychna Ukraina, 5–6 [in Ukrainian].

21. Sonevyts'kyi, I. (1966). Artem Vedel i yoho muzychna spadshchyna [Artem Vedel and his musical legacy]. Niu-York, rotaprynt [UAVN u SShA. Muzykolohichna sektsiia] [in Ukrainian].

22. Sonevyts'kyi, I. (1972). Velykyi ukrainskyi kompozytor [Great Ukrainian composer]. *Visnyk OOChSU*, 1(274). Peredruk: Mykola Leontovych : zb. na poshanu velykoho ukrainskoho kompozytora / uporiad. S. Vozhakivskyi. Niu-York, 1982, 20–26 [in Ukrainian].

23. Sonevyts'kyi, I. (1973). Kompozytorska spadshchyna Nestora Nyzhankivskoho [The composer's legacy of Nestor Nyzhankivsky]. Rym : Vyd. "Bohosloviia", 45, 39 [in Ukrainian].

24. Sonevyts'kyi, I. (1993). Kompozytorska spadshchyna Nestora Nyzhankivskoho [The composer's legacy of Nestor Nyzhankivsky]. *Zapysky tovarystva imeni Shevchenka. T. CCXXVI: Pratsi Muzykoznavchoi komisii* / red. O. Kupchynskyi, Yu. Yasynovskyi. Lviv, 334–352 [in Ukrainian].

25. Sonevyt'skyi, I. (1965). Muzykoznavstvo v "Ukrainskii muzytsi" A. Rudnytskoho [Musicology in A. Rudnytsky's "Ukrainian Music"]. *Problemy muzychnoi istoriohrafii:* statti ta retsenzii D. Hordynskoi-Karanovych, I. Kovaleva, Z. Lyska, I. Sonevyts'koho z pryvodu poiavy knyzhky A. Rudnytskoho "Ukrainska muzyka". Niu-York, 38–49 [in Ukrainian].

26. Sonevyts'kyi, I. (1963). Nasha duma, nasha pisnia… [Our thought, our song…]. *Svoboda*, 18 sich., 11, 3 [in Ukrainian].

27. Tykha muzyky molytva: spohady pro Ihora Sonevyts'koho [Silent Music Prayer: Memories of Igor Sonevyts'ky] (2010) / vidpovid. red. S. Pavlyshyn. Lviv : BaK [in Ukrainian].

28. Sheremeta, I. (2015). Muzychna symvolika Ihoria Sonevyts'koho v solospivakh bohorodychnoi tematyky iz tsyklu "Canti spirituali" [Musical symbolism of Igor Sonevyts'ky in solo chants on the theme of the Virgin Mary from the cycle "Canti spirituali"]. *Studii mystetstvoznavchi*, 1, 31–41 [in Ukrainian].

29. Yasinovskyi, Yu. (2023). Do istorii muzykoznavchoi komisii NTSh [To the history of the musicological commission of the SSS]. *150 rokiv na sluzhbi ukrainskoi nauky ta kultury. Humanitarni nauky*. Lviv : Naukove tovarystvo im. Shevchenka ; Doslidno-vydavnychyi tsentr NTSh, 659–681 [in Ukrainian].

30. Sonevyts'kyi, I., Palidvor-Sonevyts'ka, N. (1997). Dictionary of Ukrainian Composers. L'viv : Union of Ukrainian Composers [in English].

31. Universitas Libera Ucrainensis: 1921–2006 (2006) / hrsg. M. Szafowal und R. Yaremko. Munchen : Ukrainische Freie Universitat [in German].

THE SCHOLARLY VISIONS AND ENDEAVOURS OF IHOR SONEVYTSKYI, HEAD OF THE MUSICOLOGY COMMISSION OF THE SHEVCHENKO SCIENTIFIC SOCIETY IN THE USA (COMMEMORATING THE 100TH ANNIVERSARY OF HIS BIRTH)

Hanna KARAS'

Vasyl Stefanyk Carpathian National University,
Department of Music Education and Conducting Methods,
57 Shevchenko Str., Ivano-Frankivsk, Ukraine, 76018
e-mail: hanna.karas@cnu.edu.ua

Abstract. The article aims to highlight the scholarly activities of Ihor Sonevytskyi (1926–2006) – a prominent Ukrainian-American composer, pianist, conductor, musicologist, educator, and public figure – and to examine his role in developing diaspora research institutions, specifically the Ukrainian Academy of Arts and Sciences (UVAN) and the Shevchenko Scientific Society in the USA. Methodology. The study employs source, historical, and cultural research methods. Sonevytskyi's development as a scholar is examined through the lens of his doctoral dissertation defense, Artem Vedel and His Musical Heritage, at the Ukrainian Free University (UFU) in Munich. The monograph based on this dissertation initiated a series of biographical studies, which later included works on composer and pianist Nestor Nyzhankivskyi, singer Myroslav Skala-Starytskyi, and the compilation of a dictionary of Ukrainian composers in English. Active as a music critic and publicist, Sonevytskyi regularly contributed to the press on contemporary issues. As a full member of the Shevchenko Scientific Society and head of its Musicology Commission, he delivered scholarly reports at UVAN, the Society, the Ukrainian Music Institute of America in New York, and the Ukrainian Literary and Artistic Club in New York; he also lectured on the history of Ukrainian sacred music at the Pontifical Seminary in Rome. Furthermore, Sonevytskyi edited several landmark publications, including The History of Ukrainian Music by M. Hrinchenko, the Memorial Book of the Ukrainian Music Institute in America (1951–1962), editions of Roman Kupchynskyi's musical works (We Are Going to Battle), pieces by Ivan Nedilskyi, and sacred works by A. Vedel. By notation, preservation, and publication of Kupchynskyi's melodies and Nedilskyi's choral arrangements, Sonevytskyi preserved these monuments of Ukrainian musical culture for future generations. These publications hold significant value as primary sources for studying this period of musical creativity. Additionally, as a music correspondent for the Voice of America and the United States Information Agency (USIA), he disseminated information about Ukrainian musicians and musical life. The study concludes that his primary research areas encompassed the history of Ukrainian musical culture and education, the history of sacred music, biographical studies, and lexicography. His organizational contributions included editorial collaboration, participation in international conferences, reviewing monographs, and fostering the development of Ukrainian scientific centers globally. Scientific novelty. This research systematically establishes the key areas of Ihor Sonevytskyi's scholarly, editorial, and organizational heritage.

Keywords: Musicology Commission, Shevchenko Scientific Society, USA, musicologist Ihor Sonevytskyi, history of Ukrainian musical culture and education.

Стаття надійшла до редколегії 17.08.2026 р.
Прийнята до друку 23.10.2026 р.
Опублікована 11.11.2026 р.